

Speelgoedmuseum op stelten!

SPEELGOEDMUSEUM OP STELTEN

Overzicht personages

ROLLEN	Jongens / meisjes
Karel (gids)	j/m
Directrice museum	m
Museumbezoekers	j/m
Pierrot (pop)	j
Pierrette (pop)	m
Jan Klaassen (pop)	j
Sergeant Bulderbast (pop)	j
Robot Einstein (pop)	j/m
Linke Loetje (dief)	j/m
Domme Doris (dief)	j/m
Nachtwaker	j/m
Palfijn (poppendokter)	j/m
Inspecteur Betweter	j
Agent Van Puffelen	j/m
Wachtmeester	j
Stadswachters	j/m
Meester Leonardo (poppenmaker)	j/m
Marktkooplui	j/m
Volk / kinderen op het plein	j/m

SCÈNE 1: zaal speelgoedmuseum

Het decor toont een zaal van het speelgoedmuseum. Tegen de achterwand staan grote vitrines en open kasten met planken. In deze kasten bevindt zich allerlei speelgoed zoals auto's, poppen, bouwblokken en knuffeldieren van grote afmetingen. Zowel deze kasten als hun inhoud kunnen in het platte vlak geschilderd worden op grote panelen. Gebruik veel vrolijke kleuren. Neem voor de panelen platen hardboard of stevig karton met een hoogte van 2½ à 3 meter en een breedte van 1½ à 2 meter. Het hardboard of karton eventueel verstevigen met een raamwerk van dunne latten. De bovenzijde van elk paneel loopt trapsgewijs in een punt uit. Aan de bovenzijde van elk paneel wordt een stevige draad bevestigd, waarmee de constructie net zwevend boven het vloeroppervlak kan worden opgehangen.

Het is handig om deze panelen tweezijdig te gebruiken. De achterzijde van elk paneel kan beschilderd worden als een karakteristiek trapgeveltje van een huis uit de Gouden Eeuw (hoge smalle ramen, vensterluiken, gevelsteen, jaartal). Deze geveltjes zijn nodig in scène 5.

Door de panelen in bepaalde scènes om te draaien kan het decor snel gewisseld worden.

De sfeer van het museum kan nog verhoogd worden door het plaatsen van enkele grote, echte poppen en knuffeldieren aan de zijkanten en de voorste rand van het podium.

Aan de rechterzijde hangt aan het plafond een bordje 'uitgang' met een pijl naar rechts. Aan de linkerzijde een bordje met 'toiletten' met een pijl naar links.

Links, enigszins schuin naar het publiek gericht, zitten op krukjes/stoelen achtereenvolgens Jan Klaassen, sergeant Bulderbast en de robot Einstein.

Jan Klaassen is gekleed in een wit hemd of shirt, een loshangend zwart hesje, een rode kniebroek, rood/wit gestreepte kousen en rode of zwarte (gym)schoenen.

Op zijn hoofd draagt hij een lange rood/wit gestreepte slaapmuts met aan het einde een pompoen. Op het gezicht felrode appelwangen schminken.

Sergeant Bulderbast draagt het contrasterende uniform van de houten speelgoedsoldaatjes van vroeger: een rode of zwarte uniformjas (met koperen knopen, enkele medailles en goudkleurige epauletten) en lange witte broek met zwarte rijlaarzen. Om zijn middel zit een brede rode of witte riem, waaraan een sabel of houten zwaard hangt. Op zijn hoofd draagt hij een zwarte sjako of berenmuts. Een zware krulsnor geeft hem een indrukwekkend uiterlijk. Ook hij heeft felrode appelwangen.

Robot Einstein heeft een futuristisch uiterlijk. Het hele gezicht en de hals zilverkleurig schminken. De kleding bestaat uit een lange broek, T-shirt met lange mouwen en handschoenen. Alle kledingstukken in het zwart of grijs. Verder zwarte of zilverkleurig gespoten gymschoenen.

Het meest kenmerkende robotgedeelte wordt gevormd door de romp. Neem hiervoor een flinke doos (bijvoorbeeld met de afmetingen van een verhuisdoos). De bodem van de doos kan worden opengelaten. De flappen hoeven niet verwijderd te worden, maar vormen de enigszins bewegende onderdelen van het pak. De doos wordt gedragen met de brede kant aan de voor- en achterzijde. De bovenzijde stevig dichtplakken. Vervolgens hierin een ronde opening uitsnijden, groot genoeg om het hoofd van de speler door te laten. Aan de zijkanten openingen uitsnijden om de armen door te kunnen steken. Maak deze openingen ruim, zodat de armen zonder hinder kunnen worden bewogen. Ter hoogte van de schouders aan de binnenzijde van de doos een dikke laag schuimrubber aanbrengen. Dit voorkomt pijnlijk schuren en verhoogt bovendien de stabiliteit.

Schilder de hele doos zilverkleurig of beplak ze met aluminiumfolie. De voorkant van de doos dient voorzien te worden van allerlei knoppen, panelen en schakelaars.

U kunt hiervoor gebruiken: felgekleurde plastic doppen van flacons, printplaten van oude radio's, rode fietsreflectoren, wekkeronderdelen etc. Op een aantal plaatsen windingen aanbrengen van gekleurd installatiedraad. Aan de rugzijde steekt een flexibele antennen van \pm 50 cm omhoog. Een mooi effect kan nog verkregen worden door het aanbrengen van enkele knipperlichten. De zogenaamde 'ruiterlichten' of afneembare LED-fietslichten zijn hiervoor zeer geschikt. Deze lampjes kunnen ingeschakeld worden op het moment dat de robot tot leven komt. Om zijn middel draagt Einstein een brede riem met een holster, waarin een laser- of ruimtevaartpistool steekt. Dergelijke pistolen zijn in speelgoedwinkels verkrijgbaar.

In het midden van het podium, frontaal naar het publiek gericht zitten, eveneens op krukjes/stoelen, de gouden **Pierrette** en **Pierrot**. De gezichten en hals goudkleurig schminken. De Pierrotkostuums bestaan uit ruimvallende tunieken en broeken in twee contrasterende tinten (gewoonlijk wit-zwart). Van tule eventueel een geplooid kraag en manchetten maken. Op het hoofd dragen ze hoge mutsen of zwarte kalotjes. Als schoeisel kunnen zwarte of witte gymben gebruikt worden.

Bij aanvang van de scène zitten al deze poppen bewegingloos op hun kruk/stoel en staren strak voor zich uit. Dit vereist zeker enige oefening van de acteurs om dit gedurende langere tijd vol te kunnen houden. Het is echter heel wezenlijk om het verrassingseffect in de volgende scène te verhogen. Sergeant Bulderbast zit kaarsrecht met de armen over elkaar geslagen om zijn krijgshaftige uiterlijk te onderstrepen. De anderen kunnen zelf een gemakkelijke houding bepalen.

Voorafgaande aan de eerste scène kan vrolijke, sprookjesachtige muziek gedraaid worden (bijvoorbeeld van Efteling-attracties).

Na enige tijd klinkt vanuit de coulissen de stem van de gids.

Gids: (luid)

Dames en heren, wilt u mij volgen ?

Direct daarna verschijnt de gids aan de rechterzijde, op de voet gevolgd door een aantal museumbezoekers. (Indien mogelijk kan de groep ook via het middenpad vanuit de zaal opkomen.)

De gids draagt een korte, openhangende stofjas of uniformjas en een blauwe pet. Op de pet eventueel het woord 'gids' bevestigen. De museumbezoekers zijn vlot gekleed. De meesten hebben fototoestellen bij zich en maken regelmatig foto's met flitslicht.

Onder de bezoekers bevinden zich ook twee dieven: Linke Loetje en Domme Dorus. Zij zijn gekleed in een zwarte broek, een zwart T-shirt met lange mouwen en opvallende witte gymshoenen. Het tweetal gedraagt zich duidelijk anders dan de overige gasten. Ze overleggen regelmatig op fluisterton en attenderen elkaar op de bordjes 'uitgang' en 'toiletten'.

De gids gaat ondertussen achter Jan Klaassen, Bulderbast en Einstein staan. De bezoekers stellen zich aan de rechterzijde op. Ze wijzen bewonderend naar de levensgrote poppen. Loetje en Dorus houden zich op de achtergrond.

Gids: (enthousiaste verteltoon)

Wij zijn nu bijna aan het einde van de rondleiding door ons speelgoedmuseum gekomen.

Vanuit de bezoekers klinken uitroepen van teleurstelling.

Gids: (vol binnenpret)

Maar ik mag wel zeggen, dat we het mooiste voor het laatste hebben bewaard...
(trots)

Wij staan hier in de afdeling levensgroot speelgoed. Al deze poppen zijn voorzien van een bijzonder mechaniek waardoor ze écht kunnen bewegen. Deze drie zijn in ons eigen atelier vervaardigd door poppendokter Palfijn.

Ik zal ze even aan u voorstellen...

Bij de uitleg legt de gids telkens een hand op de schouder van de betreffende pop.

Gids: (vertederd)

Hier ziet u Jan Klaassen, de grote kindervriend. U kent zijn avonturen ongetwijfeld nog wel uit uw eigen kindertijd.

De bezoekers reageren bevestigend met vrolijk gelach en uitroepen.

Gids: (verteltoon)

Deze krijgshaftige figuur is sergeant Bulderbast. Deze ijzervreter is werkelijk voor niets en niemand bang.

En tot slot de meest recente creatie van onze poppendokter: de robot Einstein. Deze zeer moderne pop zit vol technische snufjes zoals een computer, een infra-roodcamera en heel gevoelige opname apparatuur.

(reclametoon)

U ziet dat het speelgoedmuseum met zijn tijd meegaat !

De bezoekers reageren met applaus. Alleen Loetje en Dorus vertonen weinig enthousiasme en geeuwen zelfs enkele keren nadrukkelijk in de richting van het publiek. De gids stelt zich inmiddels op achter Pierette en Pierrot.

Gids: (enthousiast)

Van de moderne techniek nu terug in de tijd... Graag wil ik uw bijzondere aandacht voor de grote trots van ons museum: de gouden Pierrette en Pierrot !

De bezoekers drommen nieuwsgierig samen. Loetje en Dorus hebben ineens volop belangstelling en dringen brutaal naar voren.

Gids: (verontschuldigend)

Een ogenblikje dames en heren. In verband met de demonstratie moet ik even contact opnemen met onze directrice.

Hij haalt een mobiele telefoon tevoorschijn en toetst een nummer in.

Gids: (beleefd)

Dag mevrouw, u spreekt met Karel. Kunt u even komen voor de demonstratie van Pierrette en Pierrot ?... Dank u...

Terwijl hij zijn telefoon opbergt, wendt de gids zich weer tot de bezoekers.

Gids: (enthousiast)

Om het mechaniek van deze poppen soepel te houden, laten we ze minstens eenmaal per maand bewegen. U boft, want vandaag kunt u zo'n demonstratie bijwonen.

De bezoekers reageren verheugd.

Van de linkerzijde komt de directrice op. Ze draagt een net mantelpakje, een modieus brilletje en hoge hakken. In haar hand heeft ze een grote sleutel van een opwindmechaniek. Het blad, in de vorm van een liggende acht, en de baarden kunnen worden uitgezaagd in triplex of hardboard. Beide onderdelen vastzetten in een dikke houten steel. De hele sleutel beschilderen met zilver- of goudverf.

De directrice knikt kort naar de wachtende bezoekers.

Directrice: (hartelijk)

Dag, dames en heren. Het is mij een groot genoegen u als gasten in ons museum te mogen ontvangen. Met gepaste trots wil ik u graag ons kostbaarste bezit demonstreren.

(enthousiaste verteltoon)

Pierrette en Pierrot werden aan het einde van de 17de eeuw vervaardigd door de beroemde Italiaanse poppenmaker meester Leonardo. Hij heeft ze voorzien van een zeer ingewikkeld mechaniek. Daardoor bewegen ze zich bijna als échte mensen ! U zult nauwelijks verschillen zien... Omdat zijn poppen zo levensecht leken, werd hij echter beschuldigd van hekserij. Hij vluchtte naar Nederland en begon in Oudewater een nieuw atelier.

Het mechaniek zit zó knap in elkaar, dat het zelfs tegenwoordig nauwelijks na te maken of te repareren zou zijn. U begrijpt dat wij heel zuinig zijn op ons bezit...

Het publiek knikt instemmend en luistert ingespannen verder.

Directrice: (enthousiaste verteltoon)

Waarschijnlijk zijn de poppen ooit bedoeld als geschenk voor de keizer van China om de handelsbetrekkingen met de V.O.C. te verstevigen.

(geheimzinnig)

De buitenzijde van de poppen werd namelijk bekleed met een laag puur goud...

Vanuit de bezoekers klinken bewonderende kreten. Loetje en Dorus stoten elkaar betekenisvol aan en nemen opvallend de beste plek in.

De directrice plaatst de opwindsleutel in de rug van de poppen en draait die voorzichtig op. Bij elke slag bewegen de hoofden van de bezoekers mee. Als beide poppen zijn opgewonden, duwt de directrice met haar uitgestrekte wijsvinger tussen de schouderbladen.

Directrice: (enthousiast)

Let u op: de demonstratie gaat beginnen !

(bevelend)

Karel, start de muziek !

Karel haalt een afstandsbediening tevoorschijn uit zijn jaszak, richt die op de linkerzijde van coulissen en drukt kort een knopje in. Direct daarna klinkt er klassieke (ballet)muziek of muziek van een speeldoos of een klavecimbel. (let hierbij goed op de timing !).

Bij de eerste tonen komen Pierrette en Pierrot langzaam overeind en lopen naar het midden van het podium.

Ze maken een sierlijke buiging voor elkaar en beginnen hun dans- of balletuitvoering. De bewegingen van de beide poppen verlopen volkomen synchroon. Het publiek volgt het optreden ademloos. Dorus kijkt kinderlijk blij, terwijl Loetje een taxerende blik heeft. Karel en de directrice staan te glunderen.

Bij de laatste tonen van het muziekstuk buigen de poppen weer voor elkaar. Vervolgens gaan ze zitten en verstarren in hun oorspronkelijke houding.

Na afloop haalt de directrice een sierlijk zakdoekje tevoorschijn en wrijft ontroerd haar ogen drogen. Karel pakt een grote., bontgekleurde zakdoek en snuit luidruchtig zijn neus.

Directrice: (emotioneel)

Wel dames en heren, heb ik u teveel gezegd ? Is het geen wonder ter techniek ?

De bezoekers beamen dit met luid applaus en bewonderende uitroepen. Dorus klapt het hardst van allemaal. Met een kort hoofdknikje als dank verlaat de directrice met de sleutel in de hand het toneel via de linkerzijde.

Gids: (luid)

Dames en heren, hiermee zijn wij aan het einde van de rondleiding gekomen. U kunt zo meteen nog foto's maken, als u dat wilt. Ik dank u verder voor u belangstelling en hopelijk tot ziens. Denkt u bij het verlaten van de zaal nog even aan de gids ?

Bij voorbaat hartelijk dank !

Karel gaat alvast aan de rechterzijde bij het bordje 'uitgang' staan. De bezoekers blijven nog even om de poppen van dichtbij te bewonderen. Sommigen poseren en laten zich fotograferen. Nagenietend en druk napratend verlaten de gasten daarna in kleine groepjes de museumzaal. Bij de uitgang geven ze Karel allemaal een fooi. Deze bedankt hen telkens door beleefd aan zijn pet te tikken. De twee dieven blijven treuzelen, maar lopen tenslotte met tegenzin naar de uitgang. Loetje passeert de gids zonder hem iets te geven. Dorus kijkt even peinzend naar Karels uitgestoken hand en schudt die vervolgens overdreven vriendelijk. Loetje komt nijdig terug en trekt zijn maat ongeduldig mee. Karel verlaat hoofdschuddend het podium.

Het toneel ligt er een moment verlaten bij. Dan verschijnen de twee dieven weer: behoedzaam achteruit lopend en voortdurend in de richting van de uitgang kijkend. Ze lopen op hun tenen naar de rand van het podium om met elkaar te overleggen. Loetje werpt daarbij met regelmatig tussenpozen een blik op de deur.

Loetje: (indringend fluisterend)

Luister Dorus, jij controleert de w.c-raampjes. Ik kijk ondertussen wat rond en houd de wacht. Heb je een horloge om ?

Dorus begint te glunderen en trekt demonstratief zijn linkermouw op. Hij laat nadrukkelijk zijn horloge zien.

Dorus: (trots)

Mooi hè, Loetje ? Zie je die Mickey Mouse in het midden ?

(vertederd)

Heb ik voor mijn verjaardag van mijn moeder gekregen.

Loetje staat zich ondertussen te verbijten en werpt nerveuze blikken naar de deur.

Loetje: (nijdig)

Wat interesseert mij dat nou ! Al had je het van de koningin gekregen !

Dorus kijkt hem schaapachtig aan.

Dorus: (hoofdschuddend)

Die ken ik niet persoonlijk...En ze weet ook niet wanneer ik jarig ben...

Loetje geeft hem ongeduldig een tik.

Loetje: (dringend)

Kop dicht ! We zien elkaar hier over vijf minuten. Begrepen ?

Dorus knikt langzaam instemmend, zonder veel overtuiging. Loetje grijpt daarop zijn linkerarm en tikt driftig met zijn wijsvinger op de wijzerplaat.

Loetje: (sissend)

Over vijf minuten ! Als de grote wijzer bovenaan staat !

Dorus glimlacht dom en staart in verrukking naar zijn horloge. Zijn maat draait zijn lijf in de juiste richting en geeft hem een flinke zet. Voortdurend de wijzerplaat bestuderend sjokt Dorus via de linkerkant het toneel af. Loetje heft wanhopig zijn handen op en wil met de inspectie van de zaal beginnen. Dan verschijnt Dorus weer aan de linkerkant met een fronsend gezicht.

Dorus: (aarzelend)

Je zei toch:...als de grote wijzer boven staat ?...

Zijn maat knikt woest instemmend en beduidt hem met een schoppende beweging dat hij snel moet vertrekken. Dorus sloft opnieuw weg. Loetje loopt op Pierrette en Pierrot toe en betast voorzichtig hun gezicht en hun armen. Omdat hij daarbij met zijn rug naar de uitgang staat, merkt hij niet dat Karel van rechts opkomt. Deze kijkt zeer verbolgen naar het tafereel.

Gids: (verbaasd)

Mijnheer, wat doet u hier nog ? Alle andere bezoekers zijn allang weg !

Loetje schrikt zichtbaar, maar herstelt zich snel.

Loetje: (poeslief)

Ach mijnheer...ik wacht op mijn vriend. Hij moest ineens dringend naar het toilet.

Gids: (grommend)

Juist ja...En gaat dat nog lang duren, denkt u ?

Loetje haalt zijn schouders op. Op dat moment komt Dorus luidruchtig op van de linkerkant. Hij heeft de gids niet direct in de gaten en pikt ook de waarschuwendende tekens van Loetje niet op.

Dorus: (enthousiast)

Nou, bij die w.c. kun je er gemakkelijk doorheen !

Dan pas merkt hij Karel op. Hij schrikt hevig en kijkt hulpeloos naar Loetje. Ondertussen staat hij nerveus aan zijn broek te hijsen. De gids kijkt hem doordringend aan.

Loetje neemt haastig het woord.

Loetje: (nerveus)

Hij bedoelt...die w.c. kun je gemakkelijk doortrekken...

Vervolgens probeert hij de aandacht af te leiden door snel van onderwerp te veranderen.

Loetje: (overdreven vriendelijk)

Ach mijnheer, wat heb ik genoten van de demonstratie.

(gemaakt)

Zelden zoiets moois gezien !

In zijn overdreven enthousiasme beklopt hij Pierrette en Pierrot. Karel komt verontwaardigd dichterbij.

Gids: (vermanend)

Het is ten strengste verboden de poppen aan te raken !

Loetje trekt geschrokken zijn hand terug en gaat braaf naast Dorus staan.

Loetje: (huichelachtig)

Neemt u mij niet kwalijk...U heeft volkomen gelijk...

Dorus: (overmoedig)

Stel je voor dat iemand ze zou willen stelen ...

Hij krijgt direct een nijdig trap tegen zijn schenen van Loetje om hem tot stilte te manen.

Gids: (verontwaardigd)

Dat zou voor ons museum een regelrechte ramp zijn !

Loetje: (poeslief)

Ik neem aan dat u voldoende veiligheidsmaatregelen heeft getroffen ?

Gids: (heel afstandelijk)

Daar laat ik mij niet over uit...

(nadrukkelijk)

En mag ik u nu dringend verzoeken ons museum onmiddellijk te verlaten. We gaan sluiten.

De dieven lopen voorbeeldig braaf naar de rechterzijkant.

Loetje: (onderdanig)

Natuurlijk... We gaan al ... Nogmaals onze excuses voor de overlast.

Dorus: (overdreven vriendelijk)

Het was héél interessant ! We komen binnenkort vast en zeker nog eens terug...

Hij krijgt opnieuw een nijdig trap en verwijtende blikken van zijn maat. Dorus verlaat pijnlijk hinkend het toneel, voortgeduwd door Loetje.

De gids blijft hoofdschuddend achter. Uit zijn binnenzak haalt hij een kleine plumeau tevoorschijn en begint de poppen zorgzaam af te stoffen. Even later komt de directrice van de rechterzijde op.

Directrice: (opgewekt)

Zo Karel, dat was het voor vandaag. Kan ik de zaak afsluiten ?

Karel bergt zijn plumeau weer in zijn binnenzak op. Hij bekijkt zijn werk kritisch op afstand en plukt nog ergens een pluisje weg.

Gids: (tevreden)

Jawel mevrouw, alles is in orde. De laatste bezoekers zijn zojuist vertrokken.

(peinzend)

Twee rare snuiters trouwens...

Beiden gaan via de rechterzijde af. Vanuit de coulissen is de volgende conversatie nog duidelijk hoorbaar.

Directrice: (luid)

Hoe is vanavond het rooster van de nachtwaker ?

Gids: (luid)

Ik heb deze keer afgesproken: telkens om de drie kwartier. De laatste ronde juist voor middernacht.

Directrice: (goedkeurend)

Dat lijkt me een prima schema. Nou, tot morgen dan !

Gids: (hartelijk)

Wel thuis, mevrouw !

Er klinkt het geluid van een zware deur die dichtslaat en in het slot wordt gedraaid. Daarna is het stil. Het licht geleidelijk dimmen. Een zwakke spot blijft op de poppen gericht.

SCÈNE 2: zaal speelgoedmuseum

Het decor en de opstelling van de poppen zijn hetzelfde als in de vorige scène. Na enige tijd komt via het middenpad vanuit de zaal de nachtwaker op. Hij ziet er wat verformfaaid uit met een ophangend zwart/blauw uniformjasje, loshangende stropdas en scheefstaande pet. De nachtwaker heeft een brandende zaklamp in de hand. Hij is duidelijk lichtbeschonken en loopt met onzekere passen richting podium.

Nachtwaker: (krachtig)

Hoort de klok slaat elk uur.
Sluit de deuren, dooft het vuur !
Ga rustig slapen in de nacht.
Ik houd hier trouw de wacht !

Tekst eventueel enkele keren herhalen en inspelen op het publiek in de zaal. De nachtwaker gaat midden op het podium staan en kijkt nadrukkelijk om zich heen. Dan haalt hij met veel binnenpret voorzichtig een kleine fles/kruik sterke drank uit zijn binnenzak tevoorschijn.

Nachtwaker: (steels)

En slaat dan weer het klokje,
neem ik nog een lekker slokje.
Het is mijn eigen simpele medicijn
tegen de duisternis en het eenzaam-zijn.

Met intens genoeg neemt hij een slok uit het flesje en veegt smakkend zijn mond af. Het flesje verdwijnt weer in zijn binnenzak. Met zijn zaklamp schijnt hij vluchtig in het rond, ook nadrukkelijk richting publiek.

Nachtwaker: (mompelend)

Niks bijzonders te zien vanavond...

In zichzelf neuriënd verlaat hij het podium via de rechterzijde.

Direct daarna klinken 11 zware slagen van een torenklok. Kort daarop is glasgerinkel en vallend gereedschap te horen. Loetje en Dorus komen vervolgens van de linkerzijde op, ieder met een brandende zaklamp maken behoedzaam een rondje door de museumzaal. Als Dorus in de buurt van de vijf poppen komt en het schijnsel van zijn zaklamp op hen valt, maakt hij een sprongetje van schrik. Hij rent naar zijn maat en klampt zich bibberend aan hem vast.

Dorus: (angstig fluisterend)

O Loetje, ik vind het hier eng met die grote poppen. Het is net alsof ze je aankijken !

Hij wijst trillend op Bulderbast.

Dorus: (bibberend)

Voor die daar !

Loetje duwt hem nijdig van zich af.

Loetje: (geïrriteerd)

Stel je niet zo aan, schijterd ! Alles verloopt volgens plan...
(gniffelend)

Het was een makkie om hier binnen te komen. We hebben vanmiddag zelfs het gesprek tussen de directrice en die vervelende gids kunnen afluisteren.

Hij kijkt op zijn horloge.

Loetje: (nadenkend)

Tegen middernacht komt die nachtwaker weer... We moeten dus aan de slag !

Beiden lopen op Pierrette en Pierrot toe en bekijken ze van alle kanten. Loetje voelt aan het gezicht van Pierrot.

Loetje: (begerig)

Moet je zien Dorus... van een zuiver goud gemaakt.

Dorus slaat hem onverwachts op de vingers. Hij imiteert de stem van Karel de gids.

Dorus: (overdreven)

Het is ten strengste verboden om de poppen aan te raken.

Loetje reageert eerst verbaasd, maar begint dan gemeen te lachen.

Loetje: (hatelijk)

Wat zal die sufbol morgen raar opkijken als zijn mooie popjes verdwenen zijn.

Dorus: (verbaasd)

Nemen we ze dan alle twee mee ?

Loetje: (begerig)

Natuurlijk ! Zoiets laat je toch niet staan. We laden ze alle twee in de bakfiets. In onze werkplaats zagen we ze in stukken en smelten ze om tot goudstaven.

Dorus: (medelijdend)

Ach, wat zielig nou... Ze zijn juist zo mooi.

Loetje: (nijdig)

Dat is helemáál niet zielig ! Wij zijn zielig omdat we nog steeds arm zijn.

(handenwrijvend)

En daar gaan deze popjes verandering in brengen.

Loetje begint geestdriftig aan Pierrot te sjoeren. Aan zijn gezicht is te zien dat het hem grote inspanning kost. Hij maakt steunende geluiden. De pop geeft echter geen millimeter mee. Loetje staakt al gauw zijn pogingen. Hij wist het zweet van zijn voorhoofd en doet een tweede verwoede poging. Dorus kijkt toe, zonder ook maar één vinger uit te steken.

Loetje: (puffend)

Tjonge, wat is dat ding zwaar...

(spijtig)

Die twee krijgen we nooit in één keer mee. Dat houdt onze bakfiets nooit !

Dorus kijkt verheugd op en maakt al aanstalten om te vertrekken.

Dorus: (opgelucht)
Oké, zullen we dan maar gelijk weer gaan ?

Hij krijgt direct een nijdig trap van Loetje tegen zijn schenen.

Loetje: (ongeduldig)
Houd je kop ! Straks komt die nachtwaker voor zijn laatste ronde en dan hebben we nog niks. We moeten dit verstandig aanpakken. Laten we even diep nadenken...

Dorus: (nonchalant)
Nou dat moet jij dan maar doen. Ik krijg daar altijd vreselijke hoofdpijn van.

Dorus gaat demonstratief op de rand van het toneel zitten en begint met zijn zaklamp te spelen. Hij knipt die herhaaldelijk aan en uit en schijnt ermee in de zaal. Ook verlicht hij zijn eigen gezicht spookachtig, waarbij hij dan schrikt van zichzelf.

Loetje loopt diep in gedachten rond. Soms staat hij stil, bestudeert een plek in de museumzaal en gaat dan hoofdschuddend weer verder. Tenslotte blijft hij langere tijd bij het bord 'toiletten' staan. Aan zijn houding is te zien dat hij een idee krijgt. Dan stapt hij zorgelijk op Dorus af. Deze zit met zijn rug naar hem toe en is volledig in beslag genomen door zijn zaklamp die niet meer wil branden.

Loetje: (zuchtend)
Ik zie maar één mogelijkheid...

Dorus zit driftig op zijn zaklamp te kloppen, die nog steeds dienst weigert.

Dorus: (verbeten)
Ik zie op dit moment helemaal niets...

Loetje geeft hem een nijdige tik tegen zijn achterhoofd. Op hetzelfde moment flitst de zaklamp van Dorus aan (let hierbij op de timing). Dorus staart Loetje vol ongeloof aan. Deze knikt zelfingenomen.

Loetje: (dwingend)
Luister... Wie van ons tweeën is het sterkste ?

Dorus kijkt Loetje een tijdje peinzend aan en begint dan te glunderen.

Dorus: (trots)
Ik natuurlijk ! Moet je mijn spierballen zien ?

Dorus springt op, stroopt zijn mouwen op en demonstreert overdreven zijn spierballen richting publiek. Loetje kijkt even toe en klopt hem dan op de schouders.

Loetje: (quasi joviaal)
Geweldig ! Daarom mag jij die pop wegslepen en door het toiletraampje naar buiten werken.

Dorus staat aanvankelijk nog te glunderen, maar dan begint zijn gezicht te betrekken.

Dorus: (wantrouwig)
En wat doe jij ondertussen ?

Loetje: (overdreven aardig)
Wie is de slimste van ons tweeën ?

Dorus denkt weer diep na, terwijl Loetje zelfingenomen op antwoord staat te wachten.

Dorus: (aarzelend)
Ik denk...dat jij dat bent...

Loetje: (tevreden)
Mooi ! Daarom ga ik naar de voordeur. Daar heb ik een reservesleutel zien hangen. Ik druk die in de was en maak in onze werkplaats de sleutel na. De volgende keer kunnen we dan gewoon met een valse sleutel naar binnen. Niemand zal er op rekenen dat we nog een keer terug komen in het museum.

Loetje wrijft zich gniffelend in zijn handen.

Loetje: (enthousiast)
Dat wordt een makkie !

Dorus heeft aandachtig geluisterd en begint dom te grinniken.

Dorus: (dom lachend)
Wat zal mijn moeder trots op me zijn als ze hoort dat ik zo vaak naar een museum ga...

Loetje: (ongeduldig)
Vooruit aan de slag ! Die nachtwaker komt straks terug voor zijn laatste ronde en dan wil ik hier weg zijn.

Dorus spuugt in zijn handen en grijpt Pierrot onder de oksels beet. Zijn gezicht verraadt grote inspanning. Onder luid gepuf en gesteun sleept hij de pop richting toiletten. Loetje bekijkt het tafereel even meewarig en haast zich dan naar de andere kant.

Dorus verdwijnt met Pierrot in de coulissen. Loetje komt weer op met in zijn hand een grote, ouderwetse sleutel voorzien van een baard. Hij loopt naar de rand van het toneel en haalt een wasdoosje uit zijn broekzak. Neem hiervoor een stevig doosje/kistje, liefst met een scharnierende deksel. Het moet qua afmetingen gemakkelijk in een broekzak passen. Het doosje is tot de rand gevuld met zachte, gekleurde boetseerlei. Duidelijk zichtbaar voor het publiek drukt Loetje de baard van de sleutel in de klei zodat een afdruk ontstaat. Daarna volgt ook nog de andere zijde van de baard. Hij bekijkt de beide afdrukken nauwkeurig en knikt tevreden. Vervolgens loopt hij richting toiletten en luistert aandachtig.

Loetje: (roepend)
En Dorus...schiet je al op ?

Vanuit de coulissen geeft Dorus antwoord.

Dorus: (mopperend)
Die stomme pop zit klem in het w.c.-raampje !

Shit, nu sta ik met mijn voeten in de w.c.-pot !

Loetje: (gniffelend)
Vooral niet doortrekken !

Dorus: (roepend)
Wat zeg je ! Moet ik doortrekken ?

Direct daarna klinkt het geluid van een w.c. die wordt doorgetrokken (let hierbij op de timing), gevolgd door een luide kreet.

Loetje verdwijnt hartelijk lachend met de sleutel in de richting van de uitgang. Het toneel is even leeg, dan komt hij in paniek op. Hij haast zich richting toiletten.

Loetje: (bevelend)
Komen Dorus ! Ik hoor die nachtwaker al bij de voordeur !

Dorus komt nerveus op met broekspijpen die tot de knieën nat zijn.

Dorus: (huilerig)
Ik red het niet met die stomme pop !

Loetje blijft nagelbijtend staan en denkt diep na.

Loetje: (gejaagd)
Ik heb een idee !
(bevelend)
Haal de muts van die stomme Pierrot !

Dorus rent weg en komt snel terug met de muts. Loetje sleurt zijn maat direct naar de poppen en plant hem neer op de lege stoel van Pierrot.

Loetje: (streng)
Zitten en verroer je niet ! Die nachtwaker mag niet zien dat er een pop weg is. Hij is meestal zo aangeschoten dat hij het verschil niet eens zal merken.

In de coulissen klinkt het gerammel van sleutels en een deur die piepend opengaat.

Loetje: (dringend fluisterend)
Daar komt hij. Ik verstop me...

Loetje sluipt weg in de richting van de toiletten. Op het laatste moment keert hij zich nog even om naar de angstige Dorus.

Loetje: (waarschuwend)
Denk eraan: niet bewegen !

Dorus knikt en kijkt heel ongelukkig.

Dorus: (smekend)
Je komt me toch wel weer halen, Loetje ?

Zijn maat wuift geruststellend en verdwijnt uit het gezicht. Vanuit de zaal of de coulissen klinkt een sterker wordend gestommel en gemompel. De nachtwaker komt enigszins waggelend op met een brandende zaklamp in zijn hand. Hij mompelt voortdurend in zichzelf en praat met dubbele tong. Hij laat het licht van de lamp vluchtig over de poppen schijnen. Dorus zit met een krampachtige grijns op zijn gezicht voor zich uit te staren.

Nachtwaker: (mompelend)
Even tellen of alle popjes er nog zijn...

Hij telt hardop langzaam en nadrukkelijk van 1 tot met 5.

Nachtwaker: (voldaan)
Klopt...

Hij laat het licht van zijn zaklamp nog eens schijnen op Dorus/Pierrot.

Nachtwaker: (peinzend)
Alleen Pierrot ziet wat bleekjes vanavond...

Hij kijkt steeds om zich heen en haalt dan zijn flesje drank uit zijn binnenzak tevoorschijn. Met een verheerlijkt gezicht neemt hij een flink teug en bergt de fles weer snel op. Luid nasmakkend richt hij zijn lamp opnieuw op Dorus/Pierrot.

Nachtwaker: (tevreden)
Aahh,...nu ziet alles er weer veel kleuriger uit.

Hij laat een flinke boer.

Nachtwaker: (gniffelend)
Zo te horen zit mijn dienst er weer op.

Hij waggelt richting uitgang en botst pijnlijk tegen het kozijn op.

Nachtwaker: (verontwaardigd)
Wel verdorie ! Wie verplaatst er toch elke keer die deur ?

Mopperend verdwijnt hij van het toneel. Vanuit de coulissen klinkt het geluid van een zware deur die piepend opengaat en in het slot valt. Als het stil is, komt Loetje sluipend op en tikt Dorus op zijn schouder. Deze reageert niet en blijft met dezelfde verstarde glimlach zitten. Pas als Loetje hem een flinke mep verkoopt, schrikt Dorus op.

Dorus: (huilerig)
Ik wil naar huis...

Loetje: (streng)
Stel je niet aan ! We nemen als de gesmeerde bliksem die ene pop mee.
(zuchtend)
Voor vannacht is het genoeg geweest.

Loetje verdwijnt met grote stappen in de richting van de toiletten. Dorus drentelt nog nasniffend achter hem aan. Vanuit de coulissen klinken nog wat uitroepen en glasgerinkel. Daarna is het stil.

SCÈNE 3: zaal speelgoedmuseum

Alles staat in dezelfde opstelling als aan het einde van de vorige scène. Er klinken twaalf zware klokslagen.

Als de laatste slag heeft geklonken, knippert sergeant Bulderbast plotseling met zijn ogen.
(eventueel een spot op hem richten)

Vervolgens beweegt hij enkele keren schokkerig zijn hoofd van links naar rechts. Dan staat hij stijfjes op en marcheert met houterige passen op-en-neer. Tenslotte staat hij stil voor de andere poppen, neemt een kaarsrechte houding aan en vouwt de handen op de rug.

Bulderbast: (met luide stem)

Het is middernacht. Tijd om op te staan !

(op blaffende commandotoon)

Alle manschappen aantreden !

De andere poppen ontwaken langzaam. Ze rekken zich uit en lopen wat stijfjes heen-en-weer. Jan Klaassen doet enkele gymoefeningen. Pierrette maakt enkele voorzichtige danspasjes. Einstein blijft zitten en stelt allerlei knopjes in op zijn borst. (de LED-lichtjes beginnen eventueel te knipperen)

Jan Klaassen: (geeuwend)

O, wat heb ik weer een spierpijn ! Ik voel me net een houten Klaas. Jammer dat we pas ná middernacht zelf kunnen bewegen.

(zeurderig)

Het duurt altijd zo lang...

Niemand reageert. Sergeant Bulderbast doet allerlei overdreven exercitioefeningen, ondersteund door luide commando's. Einstein staat op en loopt naar het midden van het podium.

Einstein: (met robotachtige stem)

Zo, ik ben warmgedraaid. Wat zullen we vannacht gaan doen ?

Bulderbast staakt direct zijn exercitioefeningen.

Bulderbast: (geestdriftig)

Laten we soldaatje gaan spelen !

Jan Klaassen: (verveeld)

Hè nee, niet weer !

Pierrette heeft inmiddels ontdekt dat haar vriendje is verdwenen en kijkt ongerust om zich heen.

Pierrette: (angstig)

Hé jongens, waar is Pierrot ? Hebben jullie hem gezien ?

Bulderbast: (zakelijk)
Nee, niet gezien. Hij was ook niet op het appèl.

Jan Klaassen: (blij)
Misschien is hij al begonnen met een spelletje. Hij heeft zich vast en zeker verstopt. Laten we hem gaan zoeken !

Bulderbast: (dolenthousiast)
Ja, een zoekactie !
(bevelend)
Mannen luisteren... ik neem de rechterflank. Jullie de linker.
(met stemverheffing)
Voorwaarts !

Iedereen stuift weg in de aangegeven richtingen. Alleen Einstein blijft achter en loopt bedachtzaam naar het midden van het podium. Hij draait aan een knopje en zet een koptelefoon op. Hij luistert aandachtig. Vanuit de coulissen klinkt ondertussen allerlei geroep. Even later komen in volgorde Jan Klaassen, Pierrette en Bulderbast terug. Bulderbast springt in de houding en meldt zich in afgemeten zinnen af. Zijn gezicht is strak op het publiek in de zaal gericht.

Bulderbast: (luid)
Sergeant Bulderbast meldt zich. Zoekactie beëindigd. Resultaat negatief.
Dienstplichtige Pierrot niet gevonden.

Dan salueert hij stram en draait op zijn hakken in de richting van de andere poppen. Zijn oog valt op Einstein, die nog steeds aandachtig staat te luisteren. Bulderbast neemt een dreigende houding aan en wijst met een priemende vinger naar Einstein.

Bulderbast: (fel)
Aha, een dienstweigeraar... een deserteur ! Waarom heb jij niet mee gezocht ?
Ik sleep je voor de krijgsraad, mannetje !

Einstein kijkt hem onverstoord aan, schakelt zijn luisterapparaat uit en zet zijn koptelefoon af.

Einstein: (kalm)
Ik heb automatisch alle gesprekken van vandaag opgenomen en zo juist afgeluisterd.
Pierrot is niet meer hier... Hij is gestolen door twee inbrekers: Linke Loetje en Domme Dorus. Ze willen hem in stukken zagen, omsmelten en dan het goud verkopen.

Bulderbast en Jan Klaassen reageren heel verontwaardigd. Pierrette laat zich op haar stoel zakken en staart met grote schrikogen voor zich uit.

Jan Klaassen: (boos)
Wat ?! Gestolen ?!

Bulderbast trekt zijn sabel en zwaait er woest mee in het rond.

Bulderbast: (woedend)

We zullen die dieven grijpen. Ik maak persoonlijk gehakt van ze !

(bevelend)

Mannen, volg mij !

Einstein blijft hoofdschuddend op zijn plek staan. Jan Klaassen en Bulderbast rennen weg naar de uitgang. Juist voordat ze het toneel verlaten, begint Pierrette met lange uithalen hartverscheurend te huilen. Ze komen terug en blijven bedremmeld bij Pierrette staan.

Pierrette: (luid snikkend)

Waar is mijn Pierrot ? Ik wil mijn vriendje terug...Ze gaan hem omsmelten...

Bulderbast: (onnadenkend)

Eerst moeten ze hem nog in stukken zagen !

Na deze opmerking krijgt hij berispende stomp van Jan Klaassen. Pierrette begint nog hartverscheurender te huilen. Plotseling breekt het geluid af en maakt ze enkele schokkerige bewegingen met haar hoofd en armen. Dan blijft ze met opengesperde ogen in een merkwaardige, verkrampte houding zitten. De andere poppen staren haar verwonderd aan. Jan Klaassen raakt Pierrette voorzichtig aan.

Jan Klaassen: (bezorgd)

Pierrette,...wat doe je vreemd?...Wat is er aan de hand ?

Als een reactie uitblijft, stapt Bulderbast naar voren en schudt haar stevig heen-en-weer. Hij haalt zijn schouders op.

Bulderbast: (hulpeloos)

Ze doet het niet meer !

Einstein legt zijn oor tegen de rug van Pierrette en luistert ingespannen. Bulderbast legt ondertussen zijn oor op de rug van Einstein en luistert mee. Al gauw schudt hij triest zijn hoofd.

Einstein loopt naar de rand van het podium en wenkt de anderen.

Einstein: (fluisterend)

Ze is stuk... Door haar grote verdriet is de belangrijkste veer in haar binnenste gebroken... Ze zal nooit meer kunnen bewegen.

De andere twee reageren verslagen.

Jan Klaassen: (smekend)

Ach Einstein, kun jij haar niet maken ? Jij bent anders ook zo handig...

Einstein: (hoofdschuddend)

Dat kan misschien als we een andere veer hebben...

Jan Klaassen: (enthousiast)

Dan gaan we die toch zoeken !

Bulderbast: (handenwrijvend)

Hè ja, nog een zoekactie ! We verdelen ons in drie...

Hij zwijgt abrupt als Jan Klaassen hem met een beslist gebaar tot stilte maant.

Jan Klaassen: (dringend)

Einstein, waar kunnen we zo'n veer vinden ?

Terwijl de anderen toekijken, stelt Einstein enkele knopjes in en luistert gespannen.

Einstein: (traag)

We kunnen een veer ophalen bij meester Leonardo...

Jan Klaassen: (luchtig)

Logisch !

Einstein: (traag)

...in Oudewater.

Bulderbast: (nonchalant)

Simpel !

Einstein: (traag)

...aan het einde van de 17de eeuw...

De gezichten van Jan Klaassen en Bulderbast betrekken direct.

Jan Klaassen: (heftig)

Aan het einde van de 17de eeuw !

Bulderbast: (ontdaan)

Nou, dan kunnen het wel vergeten...

Einstein schudt ontkennend zijn hoofd.

Einstein: (opgetogen)

Helemaal niet ! Ik heb zelf een computerprogramma ontwikkeld waarmee ik door de tijd kan reizen. Ik kan mezelf naar de 17de eeuw flitsen om meester Leonardo te zoeken. Wil er soms iemand mee ?

Jan Klaassen: (enthousiast)

Wat knap van je Einstein ! Natuurlijk wil ik mee ! En jij, Bulderbast ?

Bulderbast kijkt niet erg opgetogen en draait peinzend aan de punten van zijn snor.

Bulderbast: (bedenklijk)

Waren er in de 17de eeuw ook soldaten ?...

Einstein geeft Jan Klaassen stiekem een vette knipoog. Hij klopt sergeant Bulderbast vertrouwelijk op de schouders.

Einstein: (fluisterend)

Volop ! Het was een heel onveilige tijd: oorlogen, plundersaars, struikrovers...
Wij zouden jouw sterke arm best kunnen gebruiken...

Bulderbast is bij elk onderdeel van de opsomming meer gaan stralen. Nu trekt hij vol
bravoure zijn sabel/zwaard en zwaait ermee boven zijn hoofd.

Bulderbast: (dolenthousiast)

Joepie ! Op mij kun je rekenen ! Laten we meteen vertrekken.

Jan Klaassen: (twijfelend)

Momentje... Als straks de zon opkomt, kunnen we ons niet meer bewegen. Hoe
moeten we dan verder ?

Einstein: (geruststellend)

Als we naar een andere eeuw reizen, hebben we daar voorlopig geen last meer van.
We kunnen ons de hele tijd vrij bewegen. Niemand zal in de gaten hebben dat we
poppen zijn.

Bulderbast: (ongeduldig)

Genoeg geleuterd ? Kunnen we nu vertrekken ?

Jan Klaassen: (bezorgd)

Kunnen we Pierrette zolang alleen laten ? Misschien komen die dieven al snel
terug... En Pierrot ? Straks is hij omgesmolten...

Einstein: (nuchter)

Dat zullen we aan de politie moeten overlaten.

Jan Klaassen: (zuchtend)

Vooruit dan maar...

Bulderbast: (overdreven)

Hèhè eindelijk !

Einstein neemt de anderen mee naar de linkerkant van het toneel. Het drietal moet dichtbij de
coulissen staan, zodat ze daar snel in kunnen verdwijnen. Einstein staat in het midden van het
groepje en stelt allerlei knopjes in. Bulderbast gniffelt en wrijft vergenoegd in zijn handen.
Jan Klaassen kijkt zorgelijk richting Pierrette.

Einstein: (zakelijk)

Klaar voor de reis ?

Bulderbast knikt enthousiast instemmend en staat te trappelen van ongeduld. Jan Klaassen
schrikt op uit zijn gepeins.

Jan Klaassen: (gejaagd)

Nee, één momentje nog...

Hij snelt naar Pierrette en legt teder een hand op haar schouder.

Jan Klaassen: (ontroert)

Pierrette,...ik weet niet of je mij kunt horen... Wij komen terug met een veer !
En ook Pierrot komt terecht. Dat beloven we !

Jan Klaassen zet Pierrette in een wat gemakkelijker houding. Bulderbast wenkt hem ongeduldig. Jan Klaassen haast zich terug naar de anderen.

Einstein: (streng)

Klaar ?

Bulderbast knikt vol vuur. Jan Klaassen stemt gelaten toe. Einstein zet de laatste schakelaar om.

Einstein: (waarschuwend)

Laten we elkaar goed vasthouden !

Het drietal slaat de armen om elkaars schouders en knijpt de ogen stijf dicht. Het licht op het toneel sterk dimmen. Op de drie vrienden kan een sterk pulserend rood licht of een stroboscoop gericht worden. Indien mogelijk rookwolken produceren. Terwijl de 3 heftig schokkende bewegingen maken, klinkt een gierend geluid dat snel in sterkte toeneemt. Hiervoor kan eventueel ook dreigende muziek worden gebruikt. Het geluid wordt plotseling afgebroken met een harde knal en een laatste felle lichtflits. Direct daarna moeten de spelers snel in de coulissen verdwijnen.

Het licht wordt vervolgens weer wat sterker. Pierrette blijft in haar verwrongen houding alleen achter op het podium.

VERVOLG SCENE 4 T/M 6

De volgende dag staat het speelgoedmuseum letterlijk op stelten: Pierrot gestolen en Pierrette kapot !

Zelfs de kundige poppendokter Palfijn slaagt er niet in haar te repareren. Om de diefstal op te helderen wordt de hulp ingeroepen van de excentrieke inspecteur Betweter en de wat onnozele agent Van Puffelen.

Dankzij het tijdprogramma zijn ondertussen de 3 vrienden in Oudewater tijdens de Gouden Eeuw beland. Daar komen ze al snel in conflict met de stadswacht. In afwachting van hun vonnis worden ze vastgeketend aan de schandaal. Poppenmaker Leonardo weet hen echter te bevrijden. Alvorens ze terugreizen naar het heden geeft hij hen ook een nieuwe veer mee voor Pierrettes mechaniek.

Terug in het museum slaagt het drietal met een gewaagd kat-en-muisspel erin Loetje en Dorus in handen van de politie te spelen. Als Pierrette gerepareerd kan worden is de vreugde in het museum compleet...